

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătoriei Bender din 12 mai 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 septembrie 2016, declarat de inculpatul

*Todica Ion xxxxxxxx, născut la
xx xxxxxx xxxx, originar și locuitor al s. xxxxxxxxxxxxxx,
r-nul xxxxxxxxxxxx, cetățean al R. Moldova, anterior
condamnat prin:*

*1) sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din
13.02.2015, în baza art. 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4), 84
Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități
convenționale, adică 20.000 lei.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 17.12.2015 - 12.05.2016,
instanța de apel: 07.06.2016 - 01.09.2016,
instanța de recurs: 01.02.2017 - 15.03.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bender din 12 mai 2016, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Todica Ion a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 85 Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 luni închisoare și amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei, cu executare în penitenciar de tip închis, de la reținere.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Todica Ion, fiind privat prin hotărâre judecătorească de dreptul de a conduce mijloace de transport, la data de 26.06.2015, aproximativ ora 07:20, conducând autocamionul „Mercedes 814D”, număr de înmatriculare xx xx xxx, s-a tamponat în pilonul de fire electrice, amplasat în cartierul Severnii din mun. Bender, în apropierea ogrăzii de mărfuri a CFM. În cadrul verificărilor efectuate de angajații poliției, au apărut suspecții privind aflării conducătorului auto în stare de ebrietate, fapt pentru care acesta a fost transportat la secția de internate a IMSP Anenii Noi, în vederea examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, însă potrivit procesului-verbal nr. 30 din 26.06.2015, Todica Ion a refuzat să fie supus examinării medicale.

Instanța a reținut că, în cadrul ședinței preliminare, inculpatul, fiind asistat de avocatul Andrei Chiriac, a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, probele îi sunt cunoscute, le înțelege conținutul și asupra lor nu are obiecții, cerând ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece, probele administrate confirmă integral vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșită de o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a recunoscut vina, a comis o infracțiune ușoară, este caracterizat pozitiv.

Instanța a menționat că, potrivit art. 34 alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

La data comiterii infracțiuni din 26.06.2015, inculpatul era condamnat prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2015, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie 12.000 lei.

Astfel, antecedentele penale în privința inculpatului nu erau stinse, amenda stabilită prin decizia instanței de apel nu a fost achitată. Prin urmare, în acțiunile inculpatului este prezentă starea de recidivă.

În conformitate cu prevederile art. 82 alin. (2) Cod penal, mărimea pedepsei pentru recidivă nu poate fi mai mică de jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa maximă sub formă de închisoare, în acest caz, va constitui - 8 luni și pedeapsa minimă - 3 luni (art. 70 alin. (2) Cod penal).

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsa cu amendă.

Apelantul a invocat că a depus cerere în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, dar instanța i-a stabilit o pedeapsă prea aspră și nu a ținut cont că a comis o infracțiune ușoară, a recunoscut integral vina, este caracterizat pozitiv.

Sentiința este neîntemeiată, deoarece instanța nu a luat în considerație personalitatea lui.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 septembrie 2016, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, la stabilirea pedepsei, instanța de fond corect a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de caracterul și gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 13.02.015 în baza art. 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4), 84 Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 34 alin. (1) Cod penal, se consideră recidivă comiterea cu intenție a uneia sau mai multor infracțiuni de o persoană cu antecedente penale pentru o infracțiune săvârșită cu intenție.

Instanța de fond corect a reținut că, la data comiterii prezentei infracțiuni din 26.06.2015, inculpatul era condamnat pentru infracțiune comisă cu intenție și antecedentul penal nu era stins.

Prin urmare, amenda nefiind achitată, instanța de fond corect a stabilit în privința inculpatului starea de recidivă, iar în conformitate cu art. 82 alin. (2) Cod penal, mărimea pedepsei pentru recidivă nu poate fi mai mică de jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod.

Prin urmare, instanța de fond just a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea lui de societate.

5. La 30 decembrie 2016, inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă neprivativă de libertate.

Recurentul a invocat că instanța de fond nu a ținut cont de circumstanța atenuantă - căința activă.

Instanța neîntemeiat a indicat că recunoașterea vinovăției nu poate fi considerată în calitate de circumstanță atenuantă, întrucât cauza penală s-a examinat în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Dacă circumstanța respectivă este prevăzută la art. 76 Cod penal, acesta urmează a fi considerată a fi una atenuantă în toate cazurile, cu o singură excepție prevăzută la art. 76 alin. (3) Cod penal.

Instanța de apel, stabilind prezența mai multor circumstanțe atenuante, nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 78 Cod penal

Aplicarea celei mai aspre pedepse prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, nu este legală și echitabilă, dar nici proporțională pericolului social al faptei săvârșite.

În partea descriptivă a sentinței și deciziei nu avem o motivare logică și pertinentă care ar fi îndreptățit aplicarea celei mai aspre pedepse din cele prevăzute la sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în circumstanțele în care legea penală prevede pe lângă pedeapsa închisorii alte două pedepse mai ușoare, precum ar fi amenda și munca neremunerată în folosul comunității.

Pe lângă aceasta, amenda stabilită a achitat-o integral.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 septembrie 2016, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 29 septembrie 2016, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în lipsa inculpatului Todica I., ultimului fiindu-i expediată o copie de pe hotărârea motivată (*f.d. 205, 211*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 29 septembrie 2016, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 31 octombrie 2016.

Totodată, recursul ordinar a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 30 decembrie 2016, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 218, pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursurile nominalizate.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede

repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul ordinar de pe rol este declarat peste termen, acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Todica Ion xxxxxxxx, împotriva sentinței Judecătoriei Bender din 12 mai 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 septembrie 2016, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco